

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบกำลังสำรองที่มีอิทธิพลต่อการรายงานตัวเพื่อเข้ารับการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบของมณฑลทหารบกที่ 11 และเพื่อเสนอแนะการพัฒนาาระบบกำลังสำรองที่มีอิทธิพลต่อการรายงานตัวเพื่อเข้ารับการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบของมณฑลทหารบกที่ 11

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระบบกำลังสำรอง ปัจจัยการมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิด และได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

ระบบกำลังสำรองมีอิทธิพลต่อการรายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบของมณฑลทหารบกที่ 11

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำลังพลสำรองที่สำเร็จนัศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป และชั้นบัญชีทหารกองหนุนของสรรพกำลังมณฑลทหารบกที่ 11 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร, นครปฐม, สมุทรสาคร, สมุทรปราการ, ปทุมธานี, และนนทบุรี จำนวน 135,072 นาย แบ่งเป็น นายทหารสัญญาบัตรกองหนุน 2,809 นาย และนายทหารประทวนกองหนุน 132,471 นาย และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) (ธนัญฐ์ ยังเฟื่องมนต์, 2555) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 398.82 สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการคำนวณ ผู้วิจัยจึงขอ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ จำนวน 400 ตัวอย่าง และเนื่องจาก จำนวนกลุ่มประชากรที่เป็นนายทหารสัญญาบัตรกองหนุนและนายทหารประทวนกองหนุน มีจำนวนที่แตกต่างกันมาก คิดเป็นอัตราส่วน (2089 : 132,471) หรือประมาณเท่ากับ (1 : 63) ซึ่งอาจจะทำให้ผลการวิจัย ไปอิงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนายทหารชั้นประทวนกองหนุน มาก และเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ ลดความมีอคติและให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ ที่ไม่อิงกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนมากกว่า ผู้วิจัยจึงขอแบ่งแยกจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนายทหารสัญญาบัตร

กองหนุน จำนวน 50 นาย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนายทหารชั้นประทวนกองหนุน จำนวน 350 นาย รวมทั้งสิ้น 400 นาย

วิธีการใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างโดยใช้ สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระบบกำลังสำรอง 5 ระบบ คือ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง การผลิตกำลังพลสำรอง การฝึกศึกษากำลังพลสำรอง การควบคุมกำลังพลสำรอง และการเรียกพลหรือการระดมพล ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง จำแนกตามด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ ภาวะความจำเป็นของบุคคล สภาพแรงจูงใจ สถานะของกำลังพลสำรอง

นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows version 11.5 มีเกณฑ์การให้คะแนนตามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) อธิบายข้อมูล ด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิธีการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบของมณฑลทหารบกที่ 11 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัย พบว่า กำลังพลสำรองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีชั้นยศทางทหารชั้นประทวน ร้อยละ 87.5 ส่วนใหญ่ มีอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 77.0 มีสถานภาพสมรสแล้วร้อยละ 59.3 มีรายได้ อยู่ระหว่าง 12,500 – 20,499 บาท ร้อยละ 26.8 และมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 66.5 ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่า กำลังพลสำรองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีฐานะทางสังคมอยู่ระดับปานกลาง สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง มีอาชีพที่มั่นคง และมีภาระรับผิดชอบทางครอบครัว

ระบบกำลังพลสำรอง

จากผลการวิจัย พบว่า ระบบกำลังพลสำรองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 มีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง สามารถสรุปรายด้าน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้

1. การควบคุมกำลังพลสำรอง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ การควบคุมทางปฏิบัติมีความสำคัญมากกว่าการควบคุมทางบัญชี และเมื่อพิจารณารายข้อสรุปได้ดังนี้

1.1 การควบคุมทางการปฏิบัติ พบว่า โดยที่ มีการตรวจสภาพทหารกองหนุนโดยเจ้าหน้าที่สัสดี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา มีความต่อเนื่องในการติดต่อกับกำลังพลสำรองทางเอกสาร ในขณะที่ การดำเนินกรรมวิธีมีระบบควบคุมและตรวจสอบที่ชัดเจน และ มีความต่อเนื่องในการติดต่อจากหน่วยรับการบรรจุ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 การควบคุมทางบัญชี พบว่ามีการใช้แบบฟอร์มจัดทำบัญชีเตรียมพลอย่างถูกต้อง ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกำลังพลสำรอง ระบบบัญชีบรรจุกำลังมีความชัดเจนต่อการปฏิบัติ ในขณะที่ มีระบบการสืบค้นข้อมูลกำลังพลสำรองที่ง่ายและสะดวก อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การผลิตกำลังพลสำรอง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ สภาพแวดล้อมทางการบริหาร มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานรับผิดชอบ น้อยที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ สรุปตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้

2.1 สภาพแวดล้อมทางการบริหาร พบว่าการบังคับใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับ ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ขั้นตอนการดำเนินกรรมวิธีมีความชัดเจนอย่างเหมาะสม มีระบบตรวจสอบและประเมินผลเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิตสำรอง ในขณะที่ มีการผลิตสื่อ เอกสารและการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 บุคลากรในการปฏิบัติงาน พบว่าความสำนึกรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกำลังพลสำรอง การให้คำแนะนำ การปรึกษาที่เป็นประโยชน์แก่กำลังพลสำรอง ในขณะที่ จำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 หน่วยงานรับผิดชอบ พบว่า การมีเอกภาพในการปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับ กฎหมายกำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา มีความสะดวกในการไปติดต่องาน ในขณะที่ มีการจัดภายในองค์กรอย่างเหมาะสม และ มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบ เป็นอย่างดี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเรียกพลหรือการระดมพล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่การเรียกพลเพื่อตรวจสอบ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา การเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร การเรียกพลเพื่อทดสอบความพร้อม ตามลำดับ ในขณะที่ การระดมพล มีความสำคัญน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ สรุปตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้

3.1 การเรียกพลเพื่อตรวจสอบ พบว่าเป็นการตรวจสอบทางบัญชีเป็นรายบุคคลตามความเป็นจริง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เป็นการตรวจสอบการเดินทาง เพื่อสร้างความเคยชินต่อการเรียกและทดสอบผลการเรียก การตรวจความพร้อมของร่างกายและขนาดของเครื่องแต่งกาย ในขณะที่ มีการอบรม/บรรยายเพื่อกระตุ้นเตือน เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจและความรู้สึก เป็นทหารอยู่เสมอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร พบว่า มีการทบทวนและฝึกวิชาทหารเพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางการบังคับบัญชาให้เกิดความเข้าใจต่อกันและมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันกับกำลังพลประจำการ เป็นการฝึกที่สร้างทักษะ ความรู้ความสามารถทางการทหารเป็นอย่างดี ในขณะที่ เป็นการสร้างความรู้สึกและการดำรงสถานภาพความเป็นทหารอยู่เสมอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การเรียกพลเพื่อทดสอบความพร้อม พบว่า เป็นการเรียกพลเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถทางการทหาร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เป็นการเรียกเพื่อทดสอบแผนและเตรียมรับสถานการณ์ เป็นการเรียกเพื่อตรวจสอบทางบัญชีและสถานะทางบุคคล ในขณะที่ ห้วงเวลาในการเรียก มีความเหมาะสมกับการดำรงชีวิตประจำวันของกำลังพลสำรอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 การระดมพล พบว่า เป็นการเรียกเพื่อให้กำลังพลสำรองเข้าบรรจุหน่วยในสถานการณ์คับขัน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เป็นการเรียกเพื่อการเตรียมป้องกัน/การปราบจลาจล เป็นการเรียกตามพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้ ในขณะที่ เป็นการเรียกเพื่อขยายกำลังตามอัตราสงคราม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การฝึกศึกษากำลังพลสำรอง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่หน่วยรับการบรรจุ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา วิธีการฝึก ในขณะที่ เรื่องที่ทำการฝึก มีความสำคัญน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ สรุปตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้

4.1 หน่วยรับการบรรจุ พบว่า เป็นหน่วยที่มีการจัดองค์อย่างเรียบร้อยเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา กำลังพลในหน่วยมีระเบียบวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดี กำลังพลในหน่วยมีสัมพันธภาพและทัศนคติที่ดีต่อกำลังพลสำรอง ในขณะที่ หน่วยมีความพร้อมรบทั้งกำลังพลและยุทธโปกรณ์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิธีการฝึก พบว่า เป็นการฝึกที่สร้างความเข้มแข็งและอดทน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เป็นการฝึกเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม เป็นการฝึกที่กระทำจากง่ายไปหายาก ในขณะที่ เป็นการฝึกที่กระทำแบบซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อการปฏิบัติเป็นอัตโนมัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 เรื่องที่ทำการฝึก พบว่ามีหลักสูตร ขอบเขตและแผนการฝึกที่ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา มีระยะเวลาการฝึกที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ในขณะที่ เรื่องที่มีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างความพร้อมรบของหน่วยและ สามารถพัฒนาทักษะความสามารถเป็นบุคคลและเป็นหน่วยได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่การบรรจุกำลังพลสำรอง มีความสำคัญมากกว่า การใช้กำลังพลสำรอง และเมื่อพิจารณารายข้อ สรุปตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้

5.1 การบรรจุกำลังพลสำรอง พบว่า การบรรจุตามคุณวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา การบรรจุตามคุณสมบัติเฉพาะ การบรรจุตามทักษะ ความสามารถ ในขณะที่ การบรรจุตามความสมัครใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2 การใช้กำลังพลสำรอง พบว่า การใช้เพื่อความพร้อมรบ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา การใช้เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพของกองทัพ การใช้เพื่อการขยายกำลังจัดตั้งหน่วย ในขณะที่การใช้เพื่อทดแทนการสูญเสีย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรอง

จากผลการวิจัย พบว่า ระบบกำลังพลสำรองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 มีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง สามารถสรุปรายด้านโดยเรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้

1. หน้าที่ความรับผิดชอบ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.43 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า เป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เป็นการปฏิบัติตามความสำนึกในหน้าที่ของตน เป็นการแสดงถึงความรักและหวงแหนอธิปไตยด้วยการรับใช้ชาติ ในขณะที่ เป็นการปฏิบัติเพื่อการใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถานะของกำลังพลสำรอง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.40 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีระดับความรู้ทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับในสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา การมีบุคลิกภาพที่ดี แข็งแรง และมีภาวะความเป็นผู้นำได้ มีความสามารถเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์ต่อกองทัพ ในขณะที่ มีหน้าที่การงานและได้รับค่าตอบแทนจากงานประจำอย่างมั่นคง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ภาวะความจำเป็นของบุคคล ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.22 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า สภาวะทางเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัวเอื้ออำนวย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้รับการสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานที่กำลังพลสำรองปฏิบัติหน้าที่อยู่ ระยะเวลาในการเรียกพลสอดคล้องกับการดำรงชีวิตประจำวัน ในขณะที่ เป็นการสร้างโอกาสของตนเองต่อการแสวงหาความท้าทาย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. สภาพแรงจูงใจ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.21 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การได้รับสิทธิในการโดยสารยานพาหนะ ค่าเลี้ยงดู/เบี้ยเลี้ยง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา การได้รับการเลื่อนยศ ปูเน่บ่าหนึ่ง อย่างเหมาะสม ความรู้สึกในการเป็นผู้บังคับบัญชาทางการทหารของตน ในขณะที่ การได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการรักษายาบาล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน

ระบบกำลังสำรองมีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple regression analysis :MRA พบว่า ระบบกำลังพลสำรอง มีความสัมพันธ์กับ การมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง อยู่ในระดับมาก ($R = .865$) และระบบกำลังพลสำรองสามารถอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นกับการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ได้ร้อยละ 74.40 ($R^2 = .744$) อีกร้อยละ 25.60 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนาย Y ได้ โดยใช้สถิติ ANOVA พบว่า ระบบกำลังสำรอง มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 233.218, df = 5, Sig. = .000$)

การแสดงความสัมพันธ์ของ ระบบกำลังสำรอง ที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรองโดยรวม โดยสามารถสร้างสมการของความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .187 + (.139) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.218) \text{ การผลิตกำลังพลสำรอง} + (.140) \text{ การควบคุมกำลังพลสำรอง} + (.395) \text{ การเรียกพลหรือการระดมพล}$$

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = (.140) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.219) \text{ การผลิตกำลังพลสำรอง} + (.137) \text{ การควบคุมกำลังพลสำรอง} + (.419) \text{ การเรียกพลหรือการระดมพล}$$

เพื่อให้การทดสอบสมมติฐานดังกล่าว มีความชัดเจนและสามารถค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองได้ละเอียดมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบสมมติฐานเพิ่มเติม โดยกำหนดเป็นสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานย่อยที่ 1 ระบบกำลังสำรองมีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple regression analysis :MRA พบว่า

ระบบกำลังพลสำรอง มีความสัมพันธ์กับ การมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($R = .763$) และระบบกำลังพลสำรองสามารถอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นกับการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้ร้อยละ 58.20 ($R^2=.582$) อีกร้อยละ 41.80 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

การวิเคราะห์เพื่อทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนาย Y ได้ โดยใช้สถิติ ANOVA พบว่า ระบบกำลังสำรอง มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 109.698, df = 5, Sig. = .000$)

แสดงความสัมพันธ์ของ ระบบกำลังสำรอง ที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านหน้าที่ความรับผิดชอบโดยรวม สามารถสร้างสมการของความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .187 + (.113) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.368) \text{ การควบคุมกำลังพลสำรอง} + (.335) \text{ การเรียกพลหรือการระดมพล}$$

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = (.098) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.312) \text{ การควบคุมกำลังพลสำรอง} + (.307) \text{ การเรียกพลหรือการระดมพล}$$

สมมติฐานย่อยที่ 2 ระบบกำลังสำรองมีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองด้านภาวะความจำเป็นของบุคคล

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple regression analysis :MRA พบว่า

ระบบกำลังพลสำรอง มีความสัมพันธ์กับ การมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านภาวะความจำเป็นของบุคคล อยู่ในระดับมาก ($R = .764$) และระบบกำลังพลสำรองสามารถอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นกับการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบ

มณฑลทหารบกที่ 11 ด้านภาวะความจำเป็นของบุคคล ได้ร้อยละ 58.30 ($R^2=.583$) อีกร้อยละ 41.70 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนาย Y ได้ โดยการใช้สถิติ ANOVA พบว่า ระบบกำลังสำรอง มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ด้านภาวะความจำเป็นของบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 110.338, df = 5, Sig. = .000$)

การแสดงความสัมพันธ์ของ ระบบกำลังสำรอง ที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านภาวะความจำเป็นของบุคคล โดยรวม สามารถสร้างสมการของความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .208 + (.194) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.256) \text{ การผลิตกำลังพลสำรอง} + (.396) \text{ การเรียกพลหรือการระดมพล}$$

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = (.181) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.239) \text{ การผลิตกำลังพลสำรอง} + (.390) \text{ การเรียกพลหรือการระดมพล}$$

สมมติฐานย่อยที่ 3 ระบบกำลังสำรองมีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองด้านสภาพแรงงใจ

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple regression analysis :MRA พบว่า

ระบบกำลังพลสำรอง มีความสัมพันธ์กับ การมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านสภาพแรงงใจ อยู่ในระดับมาก ($R = .768$) และระบบกำลังพลสำรองสามารถอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นกับการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ด้านสภาพแรงงใจ ได้ร้อยละ 59.00 ($R^2=.590$) อีกร้อยละ 41.00 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนาย Y ได้ โดยการใช้สถิติ ANOVA พบว่า ระบบกำลังสำรอง มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ด้านสภาพแรงงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 113.493, df = 5, Sig. = .000$)

การแสดงความสัมพันธ์ของ ระบบกำลังสำรอง ที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านสภาพแรงงใจ โดยรวม สามารถสร้างสมการของความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -.024 + (.242) \text{ การผลิตกำลังพลสำรอง} + (.509) \text{ การเรียกพลหรือ}$$

การระดมพล

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = (.202) \text{ การผลิตกำลังพลสำรอง} + (.448) \text{ การเรียกพลหรือการ}$$

ระดมพล

สมมติฐานย่อยที่ 4 ระบบกำลังสำรองมีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองด้านสถานะของกำลังพลสำรอง

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple regression analysis :MRA พบว่า

ระบบกำลังพลสำรอง มีความสัมพันธ์กับ การมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านสถานะของกำลังพลสำรอง อยู่ในระดับมาก ($R = .776$) และระบบกำลังพลสำรองสามารถอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นกับการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ด้านสถานะของกำลังพลสำรอง ได้ร้อยละ 60.20 ($R^2 = .602$) อีกร้อยละ 39.80 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนาย Y ได้ โดยใช้สถิติ ANOVA พบว่า ระบบกำลังสำรอง มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ด้านสถานะของกำลังพลสำรอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 119.421, df = 5, Sig. = .000$)

การแสดงความสัมพันธ์ของ ระบบกำลังสำรอง ที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านสถานะของกำลังพลสำรอง โดยรวม สามารถสร้างสมการของความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .376 + (.183) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.269) \text{ การผลิต}$$

กำลังพลสำรอง + (.340) การเรียกพลหรือการระดมพล

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = (.169) \text{ การบรรจุการใช้กำลังพลสำรอง} + (.248) \text{ การผลิตกำลังพล}$$

สำรอง + (.331) การเรียกพลหรือการระดมพล

และเพื่อเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบสมมติฐานย้อนกลับ เพื่อศึกษาอิทธิพลการมารายงานตัวของกำลังพลสำรองที่มีผลต่อระบบกำลังสำรอง หรือไม่อย่างไร โดย ผู้วิจัยขอกำหนดสมมติฐาน คือ

สมมติฐานย่อยที่ 5 การมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองมีอิทธิพลต่อระบบกำลังสำรอง

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple regression analysis :MRA พบว่า การมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง มีความสัมพันธ์กับ ระบบกำลังสำรอง อยู่ในระดับมาก ($R = .858$) และการมารายงานตัวของกำลังพลเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 สามารถอธิบายความแปรผันที่เกิดขึ้นกับระบบกำลังสำรอง ได้ร้อยละ 73.70 ($R^2 = .737$) อีกร้อยละ 26.30 เป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้ศึกษา

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนาย Y ได้ โดยใช้สถิติ ANOVA พบว่า การมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรอง มีอิทธิพลต่อระบบกำลังสำรอง ในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 276.256, df = 4, Sig. = .000$)

การแสดงความสัมพันธ์ของ การมารายงานตัวของกำลังพลสำรองด้านสถานะของกำลังพลสำรอง ที่มีอิทธิพลต่อ ระบบกำลังสำรอง โดยรวม สามารถสร้างสมการของความสัมพันธ์ได้ดังนี้

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนดิบ

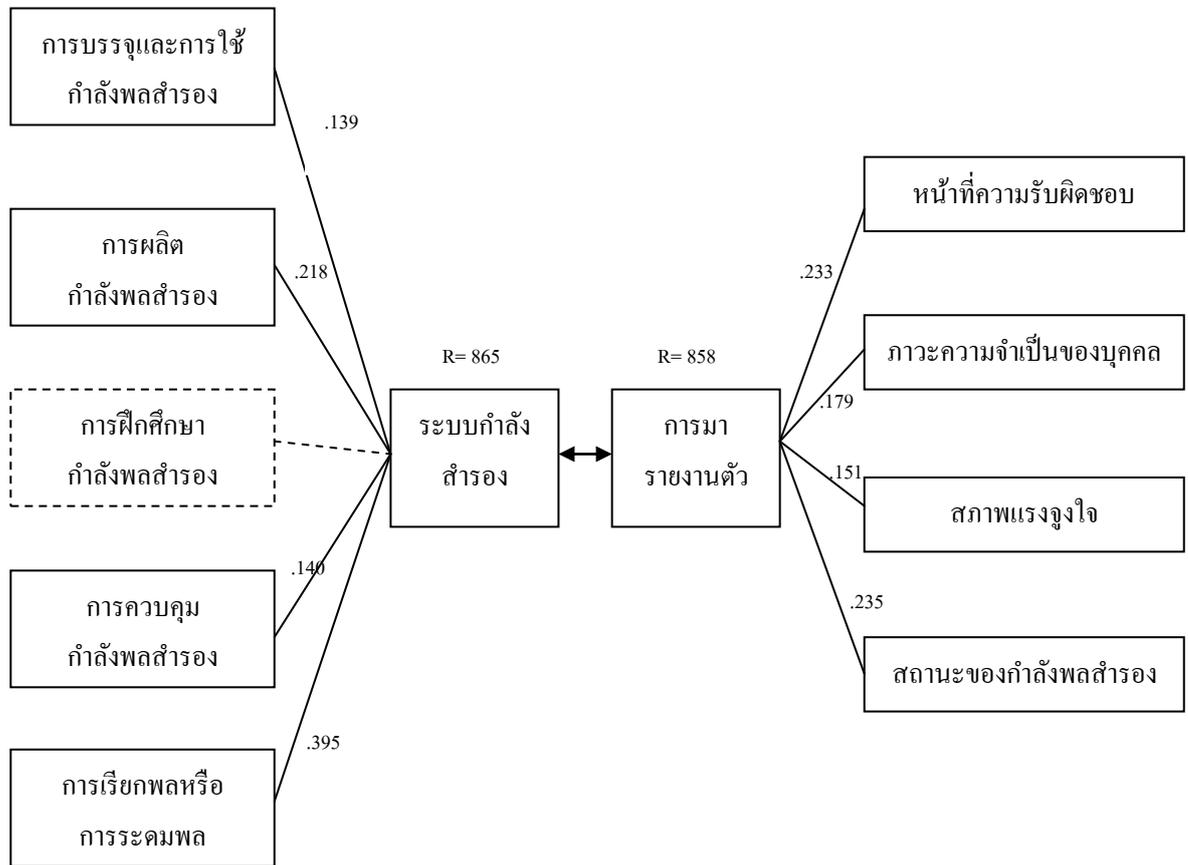
$$\hat{Y} = .734 + (.233) \text{ หน้าที่ความรับผิดชอบ} + (.179) \text{ ภาวะความจำเป็นของบุคคล} + (.151) \text{ สภาพแรงจูงใจ} + (.235) \text{ สถานะของกำลังพลสำรอง}$$

สมการของความสัมพันธ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = (.291) \text{ หน้าที่ความรับผิดชอบ} + (.209) \text{ ภาวะความจำเป็นของบุคคล} + (.197) \text{ สภาพแรงจูงใจ} + (.276) \text{ สถานะของกำลังพลสำรอง}$$

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นพบผลการวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบกำลังสำรองที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรอง โดยผู้วิจัยจะขอนำมาสร้างเป็นตัวแบบในการสร้างผลงานและสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

แผนภาพที่ 6 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระบบกำลังสำรองกับตัวแปรการมา
รายงานตัวของกำลังพลสำรอง

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรอง ในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่เป็นผลจากการวิจัย ซึ่งสามารถ อภิปรายผลได้ดังนี้

ระบบกำลังสำรอง ซึ่งประกอบด้วย การบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง การผลิตกำลังพลสำรอง การฝึกศึกษากำลังพลสำรอง การควบคุมกำลังพลสำรอง และการเรียกพลหรือการระดมพล นั้นถือได้ว่าเป็นระบบที่มีความสำคัญต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง ซึ่งหากได้มีการ พัฒนาระบบกำลังสำรองให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจน ย่อมส่งผลต่อตัวกำลังพลสำรองอย่างชัดเจน ซึ่ง สามารถอภิปรายเป็นรายข้อได้ดังนี้

การบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง พบว่า มีการให้ความสำคัญกับการบรรจุกำลังพลสำรองมากกว่าการใช้กำลังพลสำรอง นั้นหมายความว่า การบรรจุ เป็นการแสดงออกให้เห็นถึงคุณค่าของตัวกำลังพลสำรองเอง ที่เข้าไปมีส่วนหนึ่งในกองทัพ และเกิดความรู้สึกว่าตนเองได้เข้าไปมีส่วนในหน่วยบรรจุเหล่านั้น โดยเฉพาะ การพิจารณาบรรจุที่เป็นไปตามคุณวุฒิการศึกษา ตามคุณสมบัติเฉพาะ ทักษะ ความสามารถ และความสมัครใจ ซึ่งมาสโลว์ (Maslow, 1974) ได้กล่าวถึงระดับความต้องการของมนุษย์สูงสุด ในการได้รับการยกย่องและยอมรับจากสังคมนั่นเอง ในขณะที่การใช้กำลังพลสำรอง มีความสำคัญน้อยกว่า ซึ่งเป็นการแสดงถึงผลจากการบรรจุกำลังพลเข้าประจำการแล้ว ทำให้เกิดความพร้อมรบ เกิดประสิทธิภาพ ขยายอัตรากำลัง และทดแทนการสูญเสียได้

การผลิตกำลังพลสำรอง พบว่า สภาพแวดล้อมทางการบริหาร มีส่วนสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นของกองทัพที่มีต่อตัวกำลังพลสำรอง โดยที่บุคลากรในการปฏิบัติงาน มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการต่างๆ ให้เป็นไปตามระบบ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่กำหนดนั้นแสดงให้ถึงกำลังพลสำรอง คำนี้ถึง กฎหมาย ข้อบังคับมากกว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และรวมไปถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมทางการบริหารพบว่า ให้ความสำคัญต่อการบังคับใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับ ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างถูกต้อง ขั้นตอนการดำเนินงานมีความชัดเจนเหมาะสม มีระบบตรวจสอบและประเมินผลเพื่อการพัฒนากระบวนการกำลังสำรอง มีการผลิตสื่อเอกสารและการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติ ในขณะที่บุคลากรในการปฏิบัติงาน พบว่ามีการให้ความสำคัญต่อความสำนึกรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การให้คำแนะนำ การปรึกษาที่เป็นประโยชน์ และจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และเมื่อพิจารณาถึงตัวหน่วยงานที่รับผิดชอบพบว่า มีการให้ความสำคัญต่อการมีเอกภาพในการปฏิบัติงานตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายกำหนด ความสะดวกในการไปติดต่องาน การจัดภายในองค์กร และมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบ

การฝึกศึกษากำลังพลสำรอง พบว่า มีการให้ความสำคัญต่อหน่วยรับการบรรจุ วิธีการฝึกและเรื่องที่ทำกรฝึกตามลำดับ โดยที่กำลังพลสำรอง ได้ให้ความสำคัญต่อหน่วยรับการบรรจุในเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหน่วย กำลังพลในหน่วยแสดงออกถึงความมีระเบียบวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดี การมีสัมพันธภาพและทัศนคติที่ดี ตลอดจนความพร้อมรบทั้งกำลังพลและยุทโธปกรณ์ ของหน่วยรับการบรรจุนั้น ในขณะที่ วิธีการฝึก กำลังพลสำรองได้ให้ความสำคัญต่อผลที่ได้จากการฝึกที่สามารถสร้างความเข้มแข็งและอดทน พัฒนาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมเป็นการฝึกที่กระทำจากง่ายไปหายาก และกระทำแบบซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อการปฏิบัติอย่างเป็นอัตโนมัติ เช่นเดียวกับ เรื่องที่ทำกรฝึก พบว่า กำลังพลสำรองได้ให้ความสำคัญต่อ การมีหลักสูตร

ขอบเขตและแผนการฝึกที่ชัดเจน มีระยะเวลาการฝึกที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เรื่องที่มีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างความพร้อมรบของหน่วยและ สามารถพัฒนาทักษะความสามารถเป็นบุคคลและเป็นหน่วยได้

การควบคุมกำลังสำรอง พบว่าการควบคุมทางปฏิบัติมีความสำคัญมากกว่าการควบคุมทางบัญชี นั่นคือ การควบคุมทางการปฏิบัติ สามารถสัมผัสได้โดยตรงต่อตัวกำลังพลสำรองเอง ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อทางใดก็ตาม ทำให้กำลังพลสำรองเกิดความรู้สึกมีว่าตนเองมีความสำคัญ ทั้งนี้จากผลการวิจัยพบว่า การควบคุมทางการปฏิบัติ มีการให้ความสำคัญต่อการตรวจสภาพทหารกองหนุนโดยเจ้าหน้าที่สัสดี เพราะกำลังพลสำรองมีความผูกพันกับเจ้าหน้าที่สัสดี มาตั้งแต่การขึ้นทะเบียนทหารกองเกินมาแล้ว และกำลังพลสำรองยังคิดว่า เจ้าหน้าที่สัสดียังคงเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อชะตากรรมของตนเอง โดยที่ยังคงมีการติดต่อทางเอกสาร การมีระบบควบคุมและตรวจสอบตลอดจนความต่อเนื่องในการติดต่อจากหน่วยรับการบรรจุ ย่อมส่งผลที่ดีต่อตัวกำลังพลสำรอง ในขณะที่การควบคุมทางบัญชี นั้น มักไม่ได้สัมผัสกับตัวกำลังพลสำรองโดยตรง ซึ่งสวนมากจะเป็นงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน แต่ก็ยังคงให้ความสำคัญต่อการใช้แบบฟอร์มจัดทำบัญชีเตรียมพลอย่างถูกต้องชัดเจน การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกำลังพลสำรอง ระบบบัญชีบรรจุกำลังมีความชัดเจนต่อการปฏิบัติ และระบบการสืบค้นข้อมูลกำลังพลสำรองที่ง่ายและสะดวก การเรียกพลหรือการระดมพล พบว่า เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีผลต่อตัวกำลังพลสำรอง โดยตรงว่า ตนเองจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ใด ซึ่งกำลังพลสำรองได้ให้ความสำคัญกับการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ การเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร การเรียกพลเพื่อทดลองความพร้อมพร้อม และการระดมพลตามลำดับ ทั้งนี้ กำลังพลสำรองน่าจะมีการพิจารณาถึงห้วงระยะเวลาในการปฏิบัติ โดยที่การเรียกพลเพื่อตรวจสอบเห็นว่าเป็นการตรวจสอบทางบัญชีเป็นรายบุคคลตามความเป็นจริง การตรวจสอบการเดินทาง เพื่อสร้างความเคยชินต่อการเรียกและทดสอบผลการเรียก การตรวจความพร้อมของร่างกายและขนาดของเครื่องแต่งกาย การอบรม/บรรยายเพื่อกระตุ้นเตือน เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจและความรู้สึกเป็นทหารอยู่เสมอ ในขณะที่การเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหารเริ่มมีระยะเวลาที่มากขึ้น โดยเห็นว่า เป็นการทบทวนและฝึกวิชาทหาร เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางการบังคับบัญชาสร้างความเข้าใจต่อกันและมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันกับกำลังพลประจำการ เป็นการฝึกที่สร้างทักษะ ความรู้ความสามารถทางการทหาร เป็นการสร้างความรู้สึกและการดำรงสถานภาพความเป็นทหารอยู่เสมอ เช่นเดียวกับการเรียกพลเพื่อทดลองความพร้อมพร้อม ซึ่งมักจะมีเหตุผลเดียวกัน โดยรวมไปถึงการระดมพล ที่กำลังพลสำรองต้องเข้าประจำการเพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างแท้จริง ซึ่งเมื่อถึงสถานการณ์นั้น กำลังพลสำรองจะได้ใช้ความรู้ความสามารถทางการทหาร

เข้าปฏิบัติหน้าที่เพื่อรับใช้ประเทศชาติ ทั้งนี้การใช้กำลังพลสำรองดังกล่าว จะต้องมีการพระราชกฤษฎีกาประกาศใช้

และเมื่อพิจารณาไปถึงตัวกำลังพลสำรองเอง ต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกองทัพ เหตุผลและความจำเป็น ตลอดจนปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้อง ในอันที่จะส่งผลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรองนั้น กำลังพลสำรองได้ให้ความสำคัญกับ หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองต่อประเทศชาติ สถานะของตัวกำลังพลสำรอง ภาวะความจำเป็นของบุคคล และสภาพแรงจูงใจที่กองทัพมอบให้กับกำลังพลสำรอง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กำลังพลสำรองได้ให้ความสำคัญต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยเห็นว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนด การปฏิบัติตามความสำนึกในหน้าที่ของตน การแสดงถึงความรักและหวงแหนอธิปไตย ด้วยการรับใช้ชาติ และการปฏิบัติเพื่อการใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติ เช่นเดียวกับสถานะของกำลังพลสำรอง ที่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องระดับความรู้ทางการศึกษา บุคลิกภาพที่ดี แข็งแรง และมีภาวะความเป็นผู้นำ ความสามารถเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์ต่อกองทัพ ตลอดจน หน้าที่การงานและได้รับค่าตอบแทนจากงานประจำ ในขณะที่ ภาวะความจำเป็นของบุคคล ได้ให้ความสำคัญต่อสถานะทางเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว การได้รับการสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานที่กำลังพลสำรองปฏิบัติหน้าที่อยู่ ระยะเวลาในการเรียกพลสอดคล้องกับการดำรงชีวิตประจำวัน และเป็นโอกาสของตนเองต่อการแสวงหาความท้าทาย และสภาพแรงจูงใจที่มีความคิดเห็นต่อ การได้รับสิทธิในการโดยสารยานพาหนะ ค่าเลี้ยงดู/เบี้ยเลี้ยง การเลื่อนยศ ปูเนียบาเหน็จ ความรู้สึกในการเป็นผู้บังคับบัญชาทางการทหารของตน การได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการรักษายาบาล

และเมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมพลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลซึ่งเป็นข้อค้นพบของงานวิจัยครั้งนี้คือ ระบบกำลังสำรอง ที่มีความสำคัญในเรื่องการควบคุมกำลังพลสำรอง การผลิตกำลังพลสำรอง การเรียกพลหรือการระดมพล การฝึกศึกษา กำลังพลสำรองและการบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง ตามลำดับ ในขณะที่การมารายงานตัวได้ให้ความสำคัญในเรื่อง หน้าที่ความรับผิดชอบ สถานะของกำลังพลสำรอง ภาวะความจำเป็นของบุคคลและสภาพแรงจูงใจตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่า การฝึกศึกษากำลังพลสำรองไม่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ การศึกษาตามสมมติฐานย้อนกลับ พบว่า การมารายงานตัวของกำลังพลสำรองอิทธิพลต่อระบบกำลังสำรองอย่างชัดเจน ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากการศึกษาผู้วิจัยได้ค้นพบ ระบบกำลังสำรองมีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนิตารางที่ 28 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ข้อค้นพบจากการวิจัย	ข้อเสนอแนะในงานวิจัย
การบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรบรรจุกำลังพลสำรองตั้งแต่จบการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร โดยการเลือกตามลำดับผลการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้กำลังพลสำรองเห็นความสำคัญของการศึกษาวิชาทหาร - ควรมีการใช้กำลังพลสำรองตามความรู้ความสามารถ ของกำลังพลสำรองเพื่อให้อาจสามารถพัฒนากองทัพให้เกิดประสิทธิภาพได้
การผลิตกำลังพลสำรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรพิจารณาบุคคลเข้ารับการฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่มีวุฒิภาวะสูงขึ้น โดยกำหนดให้เริ่มเข้ารับการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา และเมื่อจบการหลักสูตร จะได้พิจารณาเลือกลงในหน่วยรับการบรรจุได้
การผลิตกำลังพลสำรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่กำหนดให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน - สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อตัวเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้สามารถขับเคลื่อนกลไกได้อย่างเป็นระบบและเรียบร้อย - ควรมอบอำนาจในการบริหารจัดการให้กับหน่วยที่เกี่ยวข้อง และปรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทำงานได้สะดวกรวดเร็ว

ตารางที่ 28 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ (ต่อ)

ข้อค้นพบจากการวิจัย	ข้อเสนอแนะในงานวิจัย
การฝึกศึกษากำลังพลสำรอง	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยรับการบรรจุควรสร้างความสัมพันธ์และดำรงการติดต่อกับกำลังพลสำรอง ให้เกิดความรู้สึกว่า กำลังพลสำรองเป็นกำลังพลหนึ่งของหน่วยนั้น - ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาการสอน และวิธีการฝึก ตลอดจนระยะเวลาการฝึก ให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ และตัวของกำลังพลสำรองเอง - ควรเปิดโอกาสให้กำลังพลสำรองเป็นครูฝึกบ้าง ที่นอกเหนือไปจากการเป็นผู้รับการฝึกอย่างเดียว
การควบคุมกำลังพลสำรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการดำรงความต่อเนื่องในการติดต่อ โดยการตรวจสภาพอยู่เป็นประจำ - ควรให้หน่วยรับการบรรจุจัดชุดเยี่ยมเยียนกำลังพลอยู่เป็นประจำ - ควรมีระบบสารสนเทศ ที่ให้กำลังพลสำรองสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว - ควรเปิดโอกาสให้กำลังพลสำรองมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบกำลังสำรอง - สร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรที่ทำอยู่
การเรียกพลหรือการระดมพล	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการเรียกพล โดยที่ไม่มีผลต่อภาวะความจำเป็นของบุคคล - ควรสร้างโอกาสในการสนับสนุนขององค์กร/หน่วยงานที่กำลังพลสำรองทำอยู่ ด้วยการขอความร่วมมือ ออกกฎหมายที่เอื้อต่อองค์กร/หน่วยงาน หรือเชิญเข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบกำลังสำรองของกองทัพ

ตารางที่ 28 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ (ต่อ)

ข้อค้นพบจากการวิจัย	ข้อเสนอแนะในงานวิจัย
การมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ความสำคัญต่อการสร้างจิตสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของกำลังพลสำรอง มากกว่าการใช้กฎระเบียบกฎหมายบังคับ - การเรียกกำลังพลสำรอง ควรพิจารณากำลังพลสำรองที่มีความพร้อมทั้งทางครอบครัวและการทำงาน - ควรมีการพิจารณากำลังพลสำรองที่มีบุคลิกภาพดี มีภาวะความเป็นผู้นำให้ได้แสดงออกต่อหน้าแถวทหาร หรือเป็นครูฝึกทหาร เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้แก่กำลังพลสำรอง <p>สิทธิ สวัสดิการ ค่าตอบแทน จะต้องกระทำให้ครบถ้วนตามที่ทางราชการกำหนด ด้วยความโปร่งใส และเป็นธรรม</p>

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบกำลังสำรองให้มีความชัดเจน สามารถสนองตอบงานด้านความมั่นคงของชาติได้ในทุกมิติ
2. สร้างการมีส่วนร่วมในระบบกำลังสำรอง จากภาครัฐและเอกชน อื่นๆ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญในการเตรียมสรรพกำลังของชาติ
3. ควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบกำลังสำรองให้เป็นรูปธรรม และถือเป็นวาระที่ที่ภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันเพื่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของประเทศชาติ
4. ให้นำหน่วยงานกองทัพรับผิดชอบดำเนินการในระบบกำลังสำรองให้สอดคล้องกับภัยคุกคามปัจจุบัน
5. สร้างการมีส่วนร่วมของกำลังพลสำรองต่อการฝึกทุกมิติ โดยรวมไปถึงการฝึกร่วมระหว่างเหล่าทัพและมิตรประเทศ
6. ควรมีการปรับปรุงแก้ไข กฎหมาย กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบและคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบกำลังสำรอง

7. ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาในทุกภาคส่วน เพื่อระดมความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรเหล่านั้น

8. ควรมีแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาระบบกำลังสำรอง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมารายงานตัวเพื่อการเตรียมผลของกำลังพลสำรองในพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบกที่ 11 พบว่ายังมีข้อจำกัดบางประการจึงได้นำเสนอข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งต่อไปให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการประเมินผลการเตรียมผลในเรื่องต่างๆ เพื่อการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข

2. ควรทำการศึกษาวิจัยด้านความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงกระแสตอบรับจากสังคม ต่อการพัฒนา ระบบกำลังสำรอง

3. ควรทำการศึกษาวิจัยในด้านอื่นๆนอกเหนือจากที่ได้ทำการศึกษาไว้แล้ว เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการมารายงานตัวของกำลังพลสำรอง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และทำให้กำลังพลสำรองเกิดจิตสำนึกและมีทัศนคติที่ดีต่อการมารายงานตัว

4. ควรศึกษางานวิจัยนี้ กับพื้นที่รับผิดชอบมณฑลทหารบก/จังหวัดทหารบกอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบ และวิเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนา ระบบกำลังสำรอง